

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Epigrammatum Ioan

Owen, John

Amstelodami, 1669

Liber secundus

urn:nbn:de:bsz:31-101098

EPIGRAMMATUM
JOANNIS AUDOENI
CAMBRO-BRITANNI,

Ad HENRICUM Principem,
LIBER SECUNDUS:

1 *Ad Henr. Principem Wallie, Opt. Max.*

OPrima det tibi velle Deus, verissima scire:
Hæc cuicunque dedit * maxima posse dabit.
* Magnum esse bonum est; Doctum, melius; Bo-
num, optimum.

2 *Ad Jacobum Magnæ Britannie, Franciæ, Illi-
berniæ, &c. Regem Opt. Max.*

OMnia formidant, formidanturque tyranni:
Semper habet comitem vis metuenda metum,
Cur metuas causæ nihil est, Rex maxime regem,
Optime Rex, causæ est, cur metuare, nihil.

3 *Hysteron, Proteron.*

HYsteron est Proteron præpoëtera forma loquendi:
Exempli causa: Cant. Brigia Oxonium.

4 *In decrepitem tertiam uxoris virum.*

PRima tibi Clorho, Lachesis fuit altera-conjux:
Atropos est vitæ tertia nupta tuæ.

5 *Amor.*

Libertas, carcer, pax, pugna, dolenda volupras
Spes metuens, mel, fel, seria, ludus, Amor.

6 *Minos.*

Qui pro iustitia poscit sibi Munera Minos,
Est similis pisci, quando capit, capitur.

7 *Dubitantius.*

Suspicio alterutrum, scio neutrum, utrumque pa-
ratus
Credere; Phœbus erit, qui mihi dicet, utrum.

8 *Ad*

138 LIBER SECUNDUS.

8 *Ad Adam, Newton, II. Principia à Secretis.*
MOres mutat honos hominum plerumq; priores,
 Moris id est; non est mos tamen ille tuus.
 Mutatus non muraris; mirabile, tradunt
 Se Fortunæ alii, traditur illa tibi.

9 *Ad Thom. Puckering, Equitem & Baronetum*
CARE, tuum, Thoma, si fas tam prisca referre,
 Ingenium colui nobile primus ego.
 Doctior ego, Pukringe, fui tuus, Optime, primus?
 Non sum quod fueram, sum tamen usque Tuus.

10 *Tres haustus.*
PRæteritam primus, præsentem proximus haustus,
 Venturam exstinguat tertius iste sicim.

11 *Enigma duplex.*
DIE mihi quæ fuerit, matri quæ * filia nupsit?
 Cujus erat † mater mascula. Nemo * pater?
 * Eva † Adamus, * Deus.

12 *De fide, Anagramma quintuplex.*
RECTA FIDES CERTA est, ARCET
 mala schismata, non est.
 Sicut C R E T A, fides fictilis: arte C A R E T.

13 *Ad Edoarum Coke, equitem, jurisprudentissimum Judicem, &c.*
NATURÆ notum tibi jus, naturaque juris;
 Lis, & uterque tuo pendet ab ore cliens.
 Descripto responsa Britannus Apollo dedisti.
 Clara magis, quam quæ Delphicus ore dedit.
 Præsentem dirimis lites, tollisque futura
 Jurgia, præsentem voce, futura manu.

14 *Instrumentum Mathematicum, vulgo dictum A Jacobs Stasse. Ad Mathematicum.*
JACOBI baculum tibi sumito; da mihi * scalam,
 Monstrabit baculo plus mea scala tuo.
 * Jacobi Scala. Gen. c. 28. v. 12.

15 *Sitas Terræ.*
TERRA fiat æternum, Salomoni credere si fas;
 Si fas Nasoni credere, Terra fedit.
 Fessa vacillaret tandem, si Terra federet;
 Si staret, caderet; quid facit ergo? jacet.

16 *Ad prudentem & fortem virum, Henr. Davers, Baronem de Danesjay.*

In te fortunam virtus, prudentia casum,
Servilem superat spes generosa metum.
Te sequitur Fortuna comes, prudentia ducit;
Nulla (nisi excipiam Numinis) arma times
Pergito tu, quocumque vocat Rex: Te duce victor
Miles erit; Dux te milite victor erit.

17 *Epitaphium mortis. Ad mortis mortem.*

In cruce mors obiit: nunquam de morte resurget;
Mortis erat stimulus mors tua; crux, tumulus.

18 *De Papa & Luthero.*

Papa pater multas indulgentissimus unus
Ex purgativo liberat igne animas.
Martinus Papis pater indulgentior unus
Omnibus est: omnes eximit inde Luther.

19 *De Deo & homine.*

Ipse Deus verbum est; facit Deus omnia verbo:
Verba homines facimus, nos quoque verba sumus.

20 *Ad Georgium Carerum, Equitem, praefectum curia pupillorum, 1612. Jun. 13.*

Dum pupillorum commendat Rex tibi curam,
Se meriti curam monstrat habere tui.

21 *De jejunio.*

Papa suo cur tot jejunia servat in anno?
Ut successorem se probet esse * Petri.
* Piscatoris.

22 *Metamorphosis nova.*

Efficiunt hominem vir & uxor amabilis unum;
Sic homo fit quadrupes, qui fuit ante bipes.

23 *In non-nullam.*

Nervum inflammaſti Fabiano; jam Fabianus
Dicere jure potest; Uror amore tui.

24 *Aurum ex stercore.*

Conductor fornicarum ex stercore colligit aurum;
Et duo praeterea, Rusticus & Medicus.

25 *Fronti nulla fides.*

Uxoris crimen scriptum est in fronte mariti:
Vir tamen est calamus, foemina charta viri

140 LIBER SECUNDUS

26 *Ad Guil. Ravenſcorft, J. C. calibem.*

Coeleſtem vita degens in caſtibe vitam.
 Quod poſſunt pauci, tu potes eſſe tuus.
 Cognati natorum inſtar tibi ſunt, & amici;
 Dum tibi cognatus ſim vel amicus ego.

27 *Hiſtoria hujus temporis.*

Lex fuit hiſtoriae vetus haec, ne dicere falſum
 Audeat; & verum dicere ne metuat.
 Haec eſt hiſtoriae nova lex; ne dicere verum
 Audeat; & falſum dicere ne metuat.

28 *Dor formoſe.*

Formoſam nudam volo; nudam non volo formam;
 Quæris cum forma quid volo? materiam.

29 *Virgo Gallica.*

Gallica virginitas parvarum eſt propria virtus;
 Virginis hic titulum ſola * Puſilla gerit.
 * *Fucelle Galli virginem vocant:*

Virgo Anglica.

Ne quid vicinis conceſſerit Anglia Gallis;
 Anglica quæque fere virgo Platonis homo eſt.

30 *In Nohilam novum.*

Mater erat netrix, pater in mare retia jecit;
 Inde tuum decroat linea longa genus.

31 *Ænigma Penelope ad procum.*

Eſt* quiddam quod pene neſas mihi dicere verſu,
 Hoc tibi vis totum. Pontiliane, dari.
 Syllaba prima meo debetur tora marito:
 Sume tibi reliquas, non ero dura, duas.
 * *Oſculum.*

32 *Bias.*

Omnia qui dixit mea mecum porto, videtur
 Uxorem ſapiens non habuiſſe, Bias.

33 *Chryſoſt. Grætuſ, ob Henr. Savello Equite,
 doctiſſi, correſtiſſime editus Æt. me.
 Ad Henr. Savellum.*

Vitam in carne pius primam Chryſoſtomus egit;
 Nunc vitam, exutus corpore, mentis agit.
 Vivit & in ſcriptis Naturæ debita matri
 Prima, ſecunda Deo, tertia vita tibi.

34 *Philæ*

34 *Philosophi uxor.*

Vulcani formosa Venus, Jovis inclita Juno
 Uxor erat, nulli nupta Minerva viro.
 Cur ita? Pallas enim cum sit Sapientia: nulli
 Nubere vult homini: cur? quia nemo sapit.

35 ** Propria quarto modo.*

Mentitur quisquis Communem Thaida dixit;
 Thaida semper habet solus & omnis homo.
 * Omni homini, soli & semper.

36 *Scultorum par.*

Claudius est * mulo similis, Gorgonius † hinne:
 Quod sit iners matri debet hic: ille patri.
 * Ex equa & asino fit mulus, † ex equo & asina
 hinnus. Var. de re Rust. l. 2.

37 *Ad Edoardum Sackeville, ex Gallis reducem,
 Conitis Dorcestriae unicum fratrem.*

Ingenium Natura domi tibi provida mater,
 Consilium peregre resque locisque dedit.
 Sirenum fugiens cantus & pocula Circes,
 Unde redis senior, fanior inde redis.

38 *De Melotypia Anglico-Gallico-Italica.*

Ut Itali longe gravius quam Gallus & Anglus
 Uxorum lusus, oscula, furta ferunt;
 Bestia peior ave est, cui nupsit adultera conjux:
 Italus est * quadrupes, Gallus & Anglus † aves.
 Gallus & Anglus aves quadrupes est Italus? ergo;
 Ex tribus his solus cornua fert Italus.
 * Becco cornuto, hircus. † Un Cocu. Gal.
 Angl. A Cuckold, Cuculus.

39 *Sapientia Socratica.*

Omnia, me, dum junior essem, scire putabam
 Quo scio plus, hoc me nunc scio scire minus.

40 *Mensa rotunda Regis Arthuri.*

Inscribi septem Sapientum nomina iussit
 In tereti sapiens Delphicus orbe Deus.
 Sic Arthure sagax, eques unusquisque tuorum
 In tereti mensa primus & i mus erat.

41 *Subsidium.*

Regem anima & nummis Ecclesia, corpore vulgus
 Nobilitas opibus corporibusque juva.

N

42. N6.

Nouus Orbis.
Nescio quot Cabalistarum schola mystica mundos
 Asserit; innumeros esse Epicurus ait.
 At bene si numeres, duo sunt: rerum ille vêtustus,
 Verborum, in quo nunc vivimus orbe novus.

Janus bifrons.
Ingenii virtus reminiscendique facultas,
 iste quod à tergo est, illa quod ante, videt.

Corpus Terræ.
Telluris lapides sunt ossa, metallaque nervi,
 Pellis crusta, pili gramina; sanguis aqua.

Ad Pannicum de Mauro.
Inter te dominamque tuam sua, Pannice, Maurus
 Dividit; uxori res, tibi verba dedit.

*In Paulam Anglicam fucatisimam
 fammam.*
Fucata facie, fucosis fallere verbis
 Mos tuus, in fucò fanda nefanda facis.
 Ignavum fucos pecus à præsepibus arces,
 Paula, tamen tuus est quid, nisi fucus, amor?

Medicus & J. C.
Dat Galenus opes, dat Justinianus honores,
 Dum ne sit Patiens iste, nec ille Cliens.

*Ad Edoardum Wotton, Baronem, Regi
 à Consiliis, &c.*
Mortuus est, cessitque loco cultissimus Heros,
 Qui fuit arbitrio Palladis, ante tuus.
 Non erit hoc, Edoarde, loco te dignior alter;
 Te, Wotone, locus dignior alter erit.

Anagramma: Galenus, Angelus.
Angelus es: bonus anne malus, Galene? salutis
 Humane custos? Angelus ergo bonus.

Amor cæcus male audit.
Non videt uxoris delicta maritus amator:
 Nullus amat vere vir, nisi cæcus amat.
 Nil oculo contra dominam, nil creditur auri;
 Est igitur furcûs, non modo cæcus, Amor.

In Dindymum mercatorem.
Aris Arithmetice didicisti, Dindyme, partes
 Tres primas: quartam discere, beatus erit.

52 *Anagramma uxoris.*

Insaturabile per sunt * orcus & uxor : ait Rex,
Unius experiens, alteriusque scieas.

* Prov. c. 30. v. 15.

Quisquis in uxorem cecidit, descendit in orcum :
Rite inverfa sonant *Uxor* & *Orcus* idem.

53 *Responsio.*

Nuncupor *uxor* ego, non fim quasi conjugis *orcus* ?
Sed quia per totam sedula *curso* domum :
In Muliere vir est, ut in orco Belzebub : ergo
Infernus si fit femina, vir Satan est.

54 *Religiosus.*

Quod bene fit, male fit, nimium si fiat aperte ;
Politicus.
Occulte dum fit, quod male fit, bene fit.

55 *Tres Divae.*

Juno casta, Venus meretrix ; virgo optima Pallas.
Est inter Divas rara Minerva duas.

56 *Proteus Anglicus.*

Utilia hæc ætas in amicu & honesta relinquit.
Nos jucunda juvant sola ; diuque nihil.

57 *Duo protegit unus, dictum II. IV.
Regis Francorum.*

Gallorum Rex regna, inquis duo protegit unus ;
Protexere tuum nec duo regna caput.

58 *Ortus & situs Solis.*

Sol inter septem quartus mediufque Planetas :
In quarto & medio Sol fitus ut * factus est.
* Quarto die creatus Sol.

59 *Cæsar, Pompei & Crassi
sepulera.*

Africa Pompei tellus, Asiatica Crassi,
Tertiâ pars mundi Cæsar's una fuit.

60 *Ædes urbane Urbanissima, Henr.
Comitis Northamptonie.*

Arguit affectus domitos, mentemque polite
Compositam domini, compositura domus :
N 2 *Insanâ*

Insanas quicunque struunt ex tempore moles,
Exemplo discant ædificare tuo.

61 *Ad Oranum.*

CONNUBIO jungam stabili propriamque dicabo,
Sæpe tibi dives dixit, Orane, focer:
Connubio nimium stabili tibi jungitur uxor,
Instabilis cum sit, quem proficitur, amor.

62 *In Felicem.*

PER totam Felix holosericus ambulat urbem,
Qui vix toto urbes vidit in orbe duas.
Qui mores hominum multorum vidit & urbes,
Mendicat panem pauper, in urbe sua.

63 *Fr. Drake.*

AMBITIO Draki nullo retinebitur ævo:
Ambivit Terras, per mare, Drakus Anas.

64 *Homo.*

NULLI fueras, sed nec potes hoc meminisse, prius-
quam
Natus eras; ali quid cum morieris, eris.

65 *De Phæbo & Neptuno.*

SOL celer est, at Sole tamen velocius æquor:
Itque reditque die Sol semel: at mare bis.

66 *Uxor vi(n)ta.*

VINCITUR nisi lingua prius, non vincitur uxor:
Uxorem solus qui super-it, superat.

67 *Nuda veritas. In Alethum.*

SIPESSET Virtus (inquit Plato) nuda videri;
Mirus in hanc hominum conciperetur amor.

Vidit apud Venetos (si credere fas sit) Alethus.
* Virtutes nudas, & vitia vitæ

* Quatuor meretriculas, virtutum nomini-
bus insignitas.

68 *De Bassho & Byrrhia.*

AUDATUR vinum simplex, cerevisia duplex.
Est bona duplicitas: optima simplicitas.

69 *In Gelliam.*

Gellia Materix res una simillima primæ :
Hæc omnes formas appetit, illa mares.

70 *In Papilum canos evellemem.*

Nil opus est capiti canos evellere crines,
Papile : Græcari pergito ; sponte fluent.

71 *Ne sitis multi magistri.*

Discipulus dum vult nemo, quisque esse Magister ?
Omnes discipuli, nemo magister erit.

72 *Ad Henr. VIII. Fidei Defensorem.*

Hunc titulum Regi Florum Regique Leonum
Florentinus homo dat tibi Papa * Leo.
* Leo X. natione Florentinus, anno 1521.

73 *Ad L. P.*

Cum titulo gladium Regi Leo Papa, dedisti:
Te negat hoc titulo Rex, gladioque necat.

74 *Superbia vice.*

Ex humili licet ortus homo tellure, tumescit:
Sic licet ex nihilo nata, tumescit humus :
Sic homo, sicut humus, supra se tollitur ipsum :
Monte superbit humus : mente superbit homo.

75 *Ad Gauenum Taunsend. J. C.*

Non tua se ad scenam componit lingua forenssem,
Non tua vox querulo prostat avara reo.
Naturæ contemplaris mysteria matris :
Scripturam, leges, historiamque legis.
Tres Charites, septemque artes, rer tresque forores
Te prohibent causas dicere : nosse docent.

76 *Genesis & Euangelium S. Matthæi.*

Explicat hic Christi Genesisin liber, alter Adami:
Incipit à Genesi Lex & Euangelium.

77 *Quidam nemo.*

In factis homines Animas Ebræa verustas
Appellar : tanquam nil nisi mens sit homo.
Nemo Anglis *Nobody* est, & *Quidam Sombdy*, tanquam
Anglicus ex solo corpore confect homo.

78

Amatorium.

SI tu Zodiacus fieri, mea Lesbia, velles,
Hac ego Sol fieri conditione velim.
Zodiacum in toto percurrit Sol semel anno;
Ast ego te quavis, Lesbia, nocte semel.

79

Ad librorum Castratores.

Qui sapitis, nolite meum castrare libellum,
Gignat adhuc alios ut liber iste libros.

80

In Gelliam Aulicam.

Gella dic sodes, multis cur prodiga praestas
Uni promissam remque fideinque viro?
Mos verus est, & adhuc nostra servatur in aula,
Pluribus ut pateat clavibus una fera.

81

Ex & serpentis Conciliabulum.

Peccatum peperit sermo serpentis & Evæ,
Ille utinam mutus, surda vel ista foret.

82

Ad Robertum Jonstone Scoto-Britannum.
Ingeni Jonstone tui sum factus amator,
* Historix legerem dum monumenta tuæ.
Nil magis ingenuum, nihil ingeniosus extat
Tergeminæ Britonum gentis in historia.
Excipias unum Morum de Rege Ricardo;
Nemo Britannorum dignior invidia.
* Nondum in vulgus editæ de rebus Britannicis &
Hibernis sui temporis.

83

De seipso.

Sum fateor, doleoque minorum ex ordine fratrum,
Frater, opes patrias & bona, major habet.

84

*Vende omnia que habes; & da pauperibus.**In Petrum.*

Consilii partem servasti, Parte, priorem,
At pars neglecta est postera tota tibi.
Nam venum bona cuncta dedisti: eademque dedisti
Aut Veneri aut ventri; pauperibusque nihil.

85

Nec } *ex malis minimum,*
          } *ex bonis maximum.*

Optima sit quamvis, uxorem nolo gigantem:
Uxorem nanam nolo, licet mala sit.

86 *Sire-*

86 *Sirenium cantus.*SIRENUM cupis incolumem servare salutem,
Sirenium cantus esugere sanus eris.87 *Epistola amatoria.*NULLUS amor sine spe, dubius qua vivit amator;
Nulla placet sine re spes mihi; res sine te.88 *Amor cecus.*EBRIETAS & amor similes; extinguit uterque:
Corporis, ebrietas lumina, mentis, Amor.89 *s. T. Druvis Testamentum.*OMNIA das, quia nil potes hinc auferre; dedisses,
Si recum posses omnia ferre, nihil.90 *Aër, Aqua, Terra, Infernus.*TERRA superiorum sordes immunda receptat;
Terræ immundities Ore us in ima trahit.Quicquid in orbe mali est, aliquando fretur in or-
cum.

Fertur ut in centrum quicquid in orbe grave est.

91 *Zodiacus Christianus.*COETUS Apostolicus, cælestia sidera bis sex;
Zodiacusque Fides; Sol mihi Christus erit.92 *Erasmi encomium Moria.*STULTICIAM non ut laudasti solus Erasme;
Te laudant multi; stulticiamque tuam.93 *In Gymnicum pastorem.*PASCIS oves verbis, te, Gymnicæ, grex alit herbis,
Scis decimare agrum, non medicare gregem.94 *In Dardanum.*PALLOR in ore solet, macies in corpore toto,
Dardane: nil in te est pingue, nisi ingenium.95 *Placitum anno 1609. inter Rob. Calvin.**Actorem, & Joannem Bingley, &
Ricardum Criffin Reos.*CUM post-natorum lis est agitata, Robertus
Jacobi vicit filius, omnia habet.Quod fuerit reus Anglicus alter, Wallicus alter,
Storus utrumque actor vicerit, omnia habet.

N 4

omnes

Omen amo ; Britones jungent jam pectora palmis ;
 Non erit in partes insula secta duas.
 Post-nati natorum & qui nascuntur ab illis,
 Grex pastoris erunt unius unus , Amen.

96 *In discordias nostri temporis.*

Dēdit Logicus res , non modo dividit ; At nos
 Nil definimus, Omnia , dividimus.

97 *Ex malis moribus bona leges.*

Cōditor infanti legem præscripsit Adamo,
 Moribus ergo malis lex fuit una prior.

98 *4 Articuli Fidei. 1, 2, 3, 4.*

U Num crede Deum, duo Biblia, symbola terna;
 Quarta Concilii quattuor adde fidem.

99 *Ad II. Principem.*

U T visum fugit ursa leonem magna minorem,
 Maxima spes minima re veniente fugit :
 Spes mea Te spectat, fortunatissime Princeps :
 Tu mihi spem misero colle, beatus ero.

100 *Ad Lectorem.*

E Xuo Narcissum, quoties Epigrammata scribo,
 Exuat hunc, quisquis carmina nostra legit.

FINIS SECVNDI LIBRI.

EPI.